

**Харківський національний університет
радіоелектроніки**

**Кафедра економічної кібернетики та управління
економічною безпекою**

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

матеріали

IV Міжнародної науково-практичної конференції

1 листопада 2023 року

м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

**матеріали
IV Міжнародної науково-практичної
конференції**

1 листопада 2023 року

Харків 2023

**УДК 330.341; 338.24; 005 (06)
С91**

Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 1 листопада 2023 р.) / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків. ХНУРЕ. 2023. 232 с.

У збірнику містяться матеріали, що були подані на IV Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта» (м. Харків, 1 листопада 2023 року).

Праці науковців охоплюють такі тематичні напрями досліджень: сучасні економічні теорії та історія економічної думки; світове господарство: нові виклики та інноваційні форми міжнародних економічних відносин; єдиний цифровий ринок Європейського союзу; економіка та управління національним господарством; розвиток сучасного підприємництва в умовах впливу та протидії гібридним загрозам; інформаційні технології в бізнесі: електронна комерція та віртуальна торгівля; економіка природокористування та сучасні проблеми охорони навколишнього середовища; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика; бухгалтерський облік, аналіз і аудит: національні особливості та світові тенденції; сучасні математичні методи, моделі та інформаційні системи в економіці; Україна-ЄС: цифрові інновації для змін; фінанси, страхування та банківська справа; економіка підприємства та корпоративне управління: безпека бізнесу та модернізація бізнес-процесів; інновації в бізнес-освіті.

Результати наукових досліджень, що представлені у збірнику, виконані в межах реалізації НДР і Міжнародних грантів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки, а саме: науково-дослідної роботи «Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку та економічної безпеки суб'єктів господарювання» (Державний реєстраційний номер 0122U000510); Міжнародного проєкту Еразмус+ «Academic Response to Hybrid Threats» (610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-SBHE-JP); Міжнародного проєкту Еразмус+ «Ukraine-EU: Digital innovations making connections 4 changes» (Erasmus Jean Monnet Module #101047751-EUDI4C).

Для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)

Автори є цілком відповідальними за висловлені ідеї, висновки та пропозиції.

Праці відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.

У разі використання матеріалів збірника посилання на авторів і видання обов'язкове.

Розповсюджувати та тиражувати без офіційного дозволу ХНУРЕ забороняється.

ISBN 978-966-659-360-6

DOI: 10.30837/978-966-659-360-6

© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2023

© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2023

© Колектив авторів, 2023

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
Міжнародний інститут інноваційних освітніх технологій
Асоціація «Міжнародний науково-освітній траст»
Державний університет інфраструктури і технологій
Угорський університет сільського господарства та природничих наук, Угорщина
Університет Анже, Франція
Університет національної та світової економіки, Болгарія
Братиславський університет економіки та менеджменту, Словаччина
The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom
Громадська організація «Nasz Dom», Польща
Громадська організація «Silk Road», Польща
Латвійський університет, Латвія
Університет Бабеш-Больої, Клуж-Напока, Румунія

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ігор Рубан, в.о. ректора Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор, Україна.

Юрій Романенков, проректор з наукової роботи, Харківський національний університет радіоелектроніки, д.т.н., професор, Україна.

Тетяна Полозова, завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, Харківський національний університет радіоелектроніки, д.е.н., професор, Україна.

Людмила Горохова, директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти, Україна.

Надія Белікова, учений секретар Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д.е.н., професор, Україна.

Валерія Прокопенко, директор Міжнародного інституту інноваційних освітніх технологій, д.е.н., професор, Україна.

Георгій Іоффе, президент асоціації «Міжнародний науково-освітній траст», Україна.

László Vértesy, Dr. habil, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Head of Economics and Natural Resources Department of the Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary.

David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.

Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria.

Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, Bratislava University of Economics and Management, Slovakia.

Svetlana Drobyazko, Doctor of Economics, Professor, President of The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom.

Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.

Jacek Nowak, Member of NGO «Silk Road», PhD, Poland.

Michal Fabuš, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, Bratislava University of Economics and Management, Slovakia.

Baiba Šavriņa, Dr.oec., Professor, University of Latvia, Riga, Latvia.

Adriana Tiron Tudor, Dr., Prof. univ., Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania.

Ірина Колупаєва, професор кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, д.е.н., професор, Україна, *модератор конференції*.

Олена Мурзабулатова, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, к.е.н., доцент, Україна, *секретар конференції*.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Kharkiv National University of Radio Electronics
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
Research Center for Industrial Development Problems of National Academy of Sciences
International Institute of Innovative Educational Technologies
International Scientific and Educational Trust Association Non-governmental organization
State University of Infrastructure and Technologies
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Angers, France
University of National and World Economy, Bulgaria
Bratislava University of Economics and Management, Slovakia
The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom
Non-governmental organization «Nasz Dom», Poland
Non-governmental organization «Silk Road», Poland
University of Latvia, Latvia
Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania**

MEMBERS OF THE CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Igor Ruban, Acting Rector of Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Technical Sciences, Professor, Ukraine.

Yuri Romanenkov, Vice-Rector for Scientific Work, Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Technical Sciences, Professor, Ukraine.

Tetiana Polozova, Head of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine.

Lyudmyla Gorokhova, Director of Ukrainian Association for Management Development and Business Education, Ukraine.

Nadiia Bielikova, Academic Secretary of Research Center for Industrial Development Problems of National Academy of Sciences, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine.

Valeriia Prokopenko, Director of International Institute of Innovative Educational Technologies, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine.

Georgii Ioffe, President Association «International Scientific and Educational Trust», Ukraine.

László Vértesy, Dr. habil, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Head of Economics and Natural Resources Department of the Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary.

David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.

Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria.

Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, Bratislava University of Economics and Management, Slovakia.

Svetlana Drobyazko, Doctor of Economics, Professor, President of The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom.

Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.

Jacek Nowak, Member of NGO «Silk Road», PhD, Poland.

Michal Fabuš, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, Bratislava University of Economics and Management, Slovakia.

Baiba Šavriņa, Dr.oec., Professor, University of Latvia, Riga, Latvia.

Adriana Tiron Tudor, Dr., Prof. univ., Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania.

Irina Kolupaieva, Professor of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine, *Moderator of the conference.*

Olena Murzabulatova, Associate Professor of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Candidate of Economic Sciences, Ukraine, *Secretary of the conference.*

ЗМІСТ

<i>Di Napu</i> CONTEMPORARY EDTECH BUSINESS MODELS.....	10
<i>Го Сяоцін,</i> ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ МЕТА-МЕНЕДЖМЕНТУ ПРИ ФОРМУВАННІ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	13
<i>Гришко С.В., Куриленко В.А.</i> КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ПІДГРУНТТЯ АДАПТАЦІЇ БІЗНЕСУ ДО ТУРБУЛЕНТНОСТІ СЕРЕДОВИЩА.....	16
<i>Гуца О.М., Ізюменцева Н.В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	19
<i>Довгопол Н.В., Гуца О.М.</i> ФОРМУВАННЯ КОМАНДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	22
<i>Кирій В.В., Брюхно О.В.</i> УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЕНЕРГЕТИКИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	25
<i>Курденко О.В., Дзівінська А.О.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....	28
<i>Курденко О.В., Моїсеєнко А.Ю.</i> ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АГЕНТНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.....	30
<i>Курденко О.В., Моїсеєнко Є.Ю.</i> КОНКУРЕНЦІЯ В ЕКОНОМІЦІ ТА ЇЇ РОЛЬ У ГЕНЕРУВАННІ НОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	33
<i>Курденко О.В., Мороз М.Ю.</i> ЗНАЧЕННЯ МОДЕЛЮВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.....	36
<i>Курденко О.В., Носарева А.Е.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ТА МАШИННЕ НАВЧАННЯ У МАРКЕТИНГУ.....	39
<i>Курденко О.В., Терентьєва Т.Р.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОДАТКІВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	42
<i>Мурзабулатова О.В., Лова М.М.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	45
<i>Мурзабулатова О.В., Моїсеєнко А.Ю.</i> ВИДИ РИЗИКІВ В БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ.....	48
<i>Мурзабулатова О.В., Омаров Анвер Мурад огли</i> ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	51
<i>Мурзабулатова О.В., Полозов О.Б.</i> МОНІТОРИНГ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	54

<i>Овсюченко Ю.В., Гриценко А.О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	57
<i>Осіпова Л.В., Тетеревльова М.В.</i>	
СПОЖИВАННЯ, ЗАОЩАДЖЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	60
<i>Пересада О.В., Прибильнова І.Б.</i>	
ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ.....	63
<i>Полозова Т.В., Гриценко А.О.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	66
<i>Полозова Т.В., Гурєєва К.А., Мар'єнко О.М.</i>	
МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	69
<i>Полозова Т.В., Дзівінська А.О.</i>	
ІНВЕСТИЦІЇ В СТАРТАПИ ТА ВЕНЧУРНИЙ КАПІТАЛ.....	72
<i>Полозова Т.В., Лова В.В.</i>	
ФАКТОРИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УЧАСНИКІВ ФОНДОВОГО РИНКУ.....	75
<i>Полозова Т.В., Шаповалов О.В.</i>	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	78
<i>Пономарьов С.В., Гриценко А.О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ РИЗИКАМИ.....	82
<i>Пономарьов С.В., Дзівінська А.О.</i>	
РОЛЬ РИЗИКОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГОМ ПОСТАЧАННЯ.....	85
<i>Прибильнова І.Б., Дзівінська А.О.</i>	
СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ФІНАНСАХ ТА ІНВЕСТИЦІЯХ.....	87
<i>Прибильнова І.Б., Гриценко А.О.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	91
<i>Прибильнова І.Б., Гриценко А.О.</i>	
АВТОМАТИЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ.....	94
<i>Прибильнова І.Б., Терентьєва Т.Р.</i>	
УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РІШЕННЯМИ.....	97
<i>Синіговец О.М.</i>	
ГЛОБАЛЬНІ ФОРМИ ІНТЕГРАЦІЇ.....	100
<i>Степаненко С.В., Гриценко А.О.</i>	
ФУНКЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ.....	103
<i>Степаненко С.В., Калінін К.М.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТЬ «ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ», «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ», «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» ТА ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ НИМИ.....	106

<i>Степанова О.В., Музика М.А.</i>	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНОЧНІ ПАРАМЕТРИ ТА ОСНОВНІ РІВНІ.....	109
<i>Степанова О.В., Степанова Н.С.</i>	
МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ.....	112
<i>Соколова Л.В., Закін М.О.</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА».....	115
<i>Соколова Л.В., Кончаківська Є.В.</i>	
SWOT-АНАЛІЗ – ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ РИНКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	118
<i>Соколова Л.В., Леоненко О.В.</i>	
ЗАРУБІЖНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ.....	121
<i>Соколова Л.В., Новицький С.В.</i>	
ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ.....	124
<i>Соколова Л.В., Соловйов М.С.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ МОДЕЛІ «7S».....	127
<i>Соколова Л.В., Ступак О.М.</i>	
КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	130
<i>Соколова Л.В., Сюсюк С.В.</i>	
МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	133
<i>Тешева Л.В., Нікітін В.В.</i>	
КАПІТАЛ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ЙОГО ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА.....	135

ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ВПЛИВУ ТА ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

у межах реалізації
Міжнародного проєкту Erasmus+
«Academic Response to Hybrid Threats» WARN
(610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-CBHE-JP)

Гришко С.В., Лиманський В.І.

РЕАЛІЗАЦІЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ЇЇ ФУНКЦІЇ..... 140

Гришко С.В., Нечипорук А.В.

ІНЖИРІНГОВІ ПРОЄКТИ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ..... 143

Гришко С.В., Чумак А.Ю., Кутоманова І.В.

ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАД І БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ..... 146

Кириї В.В., Кодрул Р.Е.

**УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА 149**

Матюх С.А., Асамоах-Черемех Д.

**ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА З
ПОЗИЦІЙ МАРКЕТИНГУ..... 152**

Мурзабулатова О.В., Голубенко В.І.

**МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА..... 155**

Мурзабулатова О.В., Салай М.В., Шарко С.М.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФУНКЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ..... 157**

Мурзабулатова О.В., Сукнов О.М.

**КОРПОРАТИВНЕ ШАХРАЙСТВО, ЯК ЗАГРОЗА
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ..... 159**

Полозова Т.В., Чулков Д.І.

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА..... 162**

Романенков Ю.О., Полозова О.О.

**ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ
ПІДПРИЄМСТВА: РОЛЬ БАЗ ДАНИХ..... 164**

Романенков Ю.А., Шафроненко Є.О.

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА..... 167**

Степаненко С.В., Забелін Є.Ю.

**УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ІТ-КОМПАНІЇ В
УМОВАХ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ..... 171**

Степанова О.В., Данілова І.А.

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ.... 174

Степанова О.В., Крикун В.П.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА..... 176

Соколова Л.В., Целік В.В.

РОЛЬ І ЗАДАЧІ БЕНЧМАРКІНГУ У КОНКУРЕНТНІЙ РОЗВІДЦІ..... 179

УКРАЇНА-ЄС: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ЗМІН

у межах реалізації Міжнародного проєкту

Еразмус+ Жан Моне Модуль

«Ukraine-EU: Digital innovations

making connections 4 changes»

(Erasmus Jean Monnet Module #101047751-EUDI4C)

Co-funded by the
European Union

Kolupaieva I.V.

DIGITAL TRANSFORMATION TOWARDS A CIRCULAR ECONOMY:

EUROPEAN EXPERIENCE..... 183

Ovsiuchenko Y.V., Boichenko M.Y.

SIMPLIFYING BLOCKCHAIN NETWORKS WITH MANAGED SERVICES: A

LOOK AT AMAZON MANAGED BLOCKCHAIN IN BUSSINES PROCESS

MANAGEMENT..... 185

Polozova T.V., Sheiko I.A., Ryzhyi V.M.

MODELING OF DIGITAL AND IT DEVELOPMENT IN EU COUNTRIES..... 188

Курденко О.В., Марченко Р.О.

ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ З ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ: ДОСВІД

ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ДЛЯ УКРАЇНИ..... 191

Мурзабулатова О.В., Нуреддін Хуссейн Хашем

БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ

ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... 194

Перепелюкова О.В.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ЯК

ДЕТЕРМІНАНТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ

ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ..... 197

Помогалова Н.В., Полозов М.О.

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНІ РИНКИ ТА

БІЗНЕС-МОДЕЛІ..... 200

Прибильнова І.Б., Дзівінська А.С.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ГЛОБАЛЬНІЙ

ЛОГІСТИЦІ ТА ПОСТАЧАННІ ТОВАРІВ..... 203

Прибильнова І.Б., Терентьева Т.Р.

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ НА СУЧАСНУ ЕКОНОМІКУ..... 206

Романенков Ю.О., Вешкін Є.П.

ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З РОЗВИТКУ «РОЗУМНИХ МІСТ»

ДЛЯ УКРАЇНИ..... 209

Романенков Ю.О., Доліна К.А.

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ АНАЛІТИКИ..... 212

Руденко Д.О., Краснянська В.В.

АДАПТАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА ДО ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА В

КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ..... 215

Шейко І.А., Ткаченко А.Г.

АДАПТАЦІЯ ФІРМ ДО ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ: ОРІЄНТАЦІЯ В НОВОМУ

ЕКОНОМІЧНОМУ ЛАНДШАФТІ..... 217

Шейко І.А., Худяков Д.Л., Степаненко Р.Д.

ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ В КРАЇНАХ ЄС ТА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ

РОЗВИТКУ, РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 220

Шейко І.А., Петренко Д.А., Кондрашов І.Є.

КІБЕРСТІЙКІСТЬ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

ПІДПРИЄМСТВ..... 223

Явтушенко В.М., Шейко І.А., Твердохлібов М.В.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В КРАЇНАХ ЄС

ТА В УКРАЇНІ..... 226

Polozova T.V.,

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of Department of Economic Cybernetics
and Management of Economic Security,
Kharkiv National University of Radio Electronics
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9956-8816>*

Sheiko I.A.,

*Associate Professor of Economic Cybernetics
and Management of Economic Security Department,
Kharkiv National University of Radio Electronics
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5770-3677>*

Ryzhyi V.M.,

*Master student,
Kharkiv National University of Radio Electronics
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4375-0009>*

MODELING OF DIGITAL AND IT DEVELOPMENT IN EU COUNTRIES

Digital transformation is one of the priorities of future development in EU. Existence of EU Digital single market allow members to coordinate their efforts in digitalization and support cooperation and trade [1].

For modeling digital and IT development among EU-members the principal component analysis was used. PCA will allow to highlight the most important variables and evaluate the progress of individual countries not according to many separate criteria, but within several synthetic factors (main components) [9].

The data sample contains for EU countries for 2016-2020 (total 140 cases) on the basis of Eurostat data [2]. Initial variables includes: HSIC – high speed Internet coverage, % of households; FBC – share of households, that have fixed broadband connection, %; IntUs – internet users, percentage of population, %; Mobsb – mobile

subscribers per 100 inhabitant; DSbasic – percentage of individuals with basic or above basic overall digital skills; ITGDP% – share of IT sector in GDP, %; HTExp – exports of high technology products as a % of total exports; ITstaff – employed ICT specialists – total (in % of total employment).

Calculations were provided by Statistica software. Mathematically speaking, a principal component is a linear combination of the variables that are most correlated with it. This further implies that the factor coordinates of a variable are the correlations between the variable and the factor axes [3]. Accordingly, interpretation of the principal components must be done in terms of the correlation. On the basis of PCA results, such interpretation of factors can be proposed:

- Factor 1: share of internet users and IT specialists with basic or above basic digital skills, that have fixed broadband internet connection;
- Factor 2: high speed internet coverage and mobile subscription;
- Factor 3: high speed internet coverage, excluding mobile internet subscribers

On the basis of projection of cases on factor-plane trajectories of individual European countries regarding digitization and IT development were defined (Fig 1).

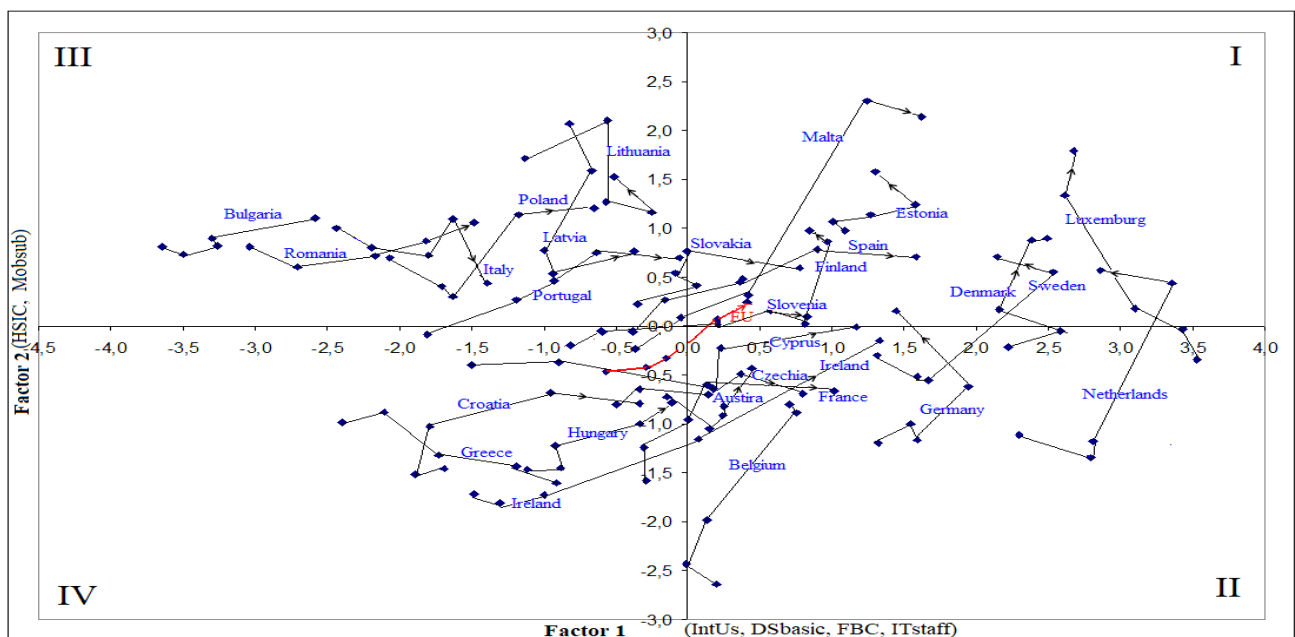

Figure 1 – Trajectories of individual European countries regarding digitization and IT development

The factor-plane is divided on 4 quadrants. As represented at Figure 1, most of European countries improved their positions. Dynamics of the countries can be associated with 3 possible scenarios: vertical, horizontal or diagonal moving.

Horizontal moving indicate that a country change its value of variables, correlated with improving of Factor 1. Horizontal moving belongs to Bulgaria, Greece, Croatia, Romania, Slovenia and Slovakia. Vertical moving (improving of mobile and Internet infrastructure) is shown by Germany, Belgium, Netherlands, Luxemburg, Denmark, Finland.

Diagonal moving is characterized by improvement of two factors: associated with Digital competences (factor 1) and internet connectivity (factor 2). Countries, that have diagonal moving are: Malta, Ireland, Poland, Czechia, Cyprus, Sweden, Portugal. EU average value (red line) also represent such type of movement.

Most of European countries improved their positions at factor-plane during analyzed period.

References

1. European Commission, Digital Europe for a more competitive, autonomous and sustainable Europe, 2019. URL: <https://ec.europa.eu/digital-singlemarket/en/news/digital-europe-more-competitive-autonomous-and-sustainableeurope-brochure>.
2. Eurostat, Key figures on Europe, 2022. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-key-figures/-/ks-ei-22-001>.
3. Stevens J. Applied multivariate statistics for the social sciences(4th ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc, 2002.

Наукове видання

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції

1 листопада 2023 року
м. Харків, Україна

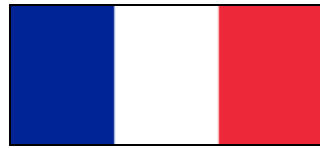
За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Т.В. Полозової

Редактори:
доктор економічних наук, професор І.В. Колупаєва
кандидат економічних наук, доцент О.В. Мурзабулатова

Файл надано:
Харківський національний університет радіоелектроніки,
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою,
61166, Україна, м. Харків, пр. Науки, 14,
тел. (057) 702-14-90,
e-mail: sser.conf@gmail.com

Підп. до друку 15.11.2023. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 13,2.
Тираж 100 прим. Ціна договірна.

Віддруковано в типографії ФОП Андреев К.В.
61166, Харків, вул. Богомольця, 9, кв. 50.
Свідоцтво про державну реєстрацію
№ 24800170000045020 від 30.05.2003.
ep.zakaz@gmail.com
тел. 063-993-62-73

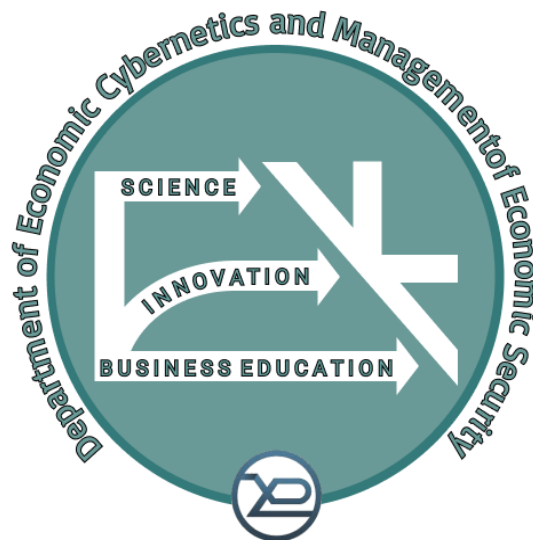
Kharkiv National University of Radio Electronics

**Department of Economic Cybernetics and Management
of Economic Security**

**MODERN STRATEGIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT:
SCIENCE, INNOVATION AND BUSINESS EDUCATION**

Proceedings of the Conference

IV International Scientific and Practical Conference

November 1, 2023

Kharkiv, Ukraine